

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola a Mateřská škola Lochovice, okres Beroun

Školní rok	2013/14	Ročník:	IV.
Typická věková skupina	10 let	Počet DUMU:	20
Předmět:	Český jazyk	Vypracoval:	Simona Pechová
Ověřil:	Simona Pechová	Schválil:	Ivana Eklová, ředitel školy

Název DUM	VY_32_INOVACE_S15_ČJ14_Vzory středního rodu
Anotace	Seznámí žáky se vzory podstatných jmen rodu středního, krátce procvičí schopnost aplikovat získané znalosti.
Očekávaný výstup	Vhodně použije vzory podstatných jmen rodu středního podle svých individuálních schopností
Klíčová slova	Rod střední, vzory podstatných jmen rodu středního
Použité zdroje	Český jazyk 4 pro ZŠ, SPN, 2009, program knihovny Active Studio, autorka

Velké skupiny podstatných jmen patřící ke stejnému rodu se skloňují stejně. Jedno slovo z této skupiny je vybráno jako vzor a ostatní slova dané skupiny se skloňují podle tohoto vzoru.

Pokud chceme přiřadit podstatná jména ke vzorům, zjistíme si nejprve, **který rod vyjadřují** (př.: letadlo - rod střední). Dále si **vyjádříme podstatné jméno v 1. pádu, popřípadě v 2. pádu jednotného čísla**, všimneme si jeho koncovky (př.: 1. pád: letadlo - koncovka -o, 2. pád: bez letadla - koncovka -a). Posledním krokem bude **srovnání koncovky daného podstatného jména s koncovkami vzorů tohoto rodu** a přiřazení podstatného jména ke vzoru, který má stejné zakončení v 1. i ve 2. pádu jednotného čísla (př.: letadlo - letadla jako město - města).

Podstatná jména rodu středního mají v 1. pádu jednotného čísla koncovku vždy (-o, -e nebo -í). Podle ní pak rozlišujeme skloňování.

Pro skloňování podstatných jmen rodu středního používáme celkem 4 vzory: město, moře, kuře, stavení.

Podle **vzoru město** jsou skloňována podstatná jména rodu středního, která mají v 1. pádu jednotného čísla **koncovku -o** (pádlo, kladivo). Vzor město je tvrdý vzor. Podstatná jména skloňovaná podle vzoru město mají v 7. pádu množného čísla **koncovku -y** (koly, chodidly).

Podle **vzoru moře** jsou skloňována podstatná jména rodu středního, která mají v 1. i 2. pádu jednotného čísla **koncovku -e/-ě** (srdce, strniště). Vzor moře je měkký vzor. Při skloňování podle vzoru moře jsou všechna i/í v koncovkách měkká.

Podle **vzoru kuře** jsou skloňována podstatná rodu středního, která mají v 1. pádu jednotného čísla **koncovku -e** a v 2. pádě jednotného čísla **koncovku -ete** (sele). Při skloňování podle vzoru kuře je v 7. pádu čísla množného -y (s kuřaty), v ostatních pádech jsou -i.

Podle **vzoru stavení** jsou skloňována podstatná jména rodu středního, která mají v 1. pádu jednotného čísla **koncovku -í** (nádobí). Při skloňování podle vzoru stavení jsou všechna i/í v koncovkách měkká.

Věnujte pozornost **rozlišování vzorů moře a kuře**. Pokud si nejste jisti, ke kterému vzoru slovo končící na koncovku -e zařadit, řekněte si jeho 2. pád.

Určete právní vzor středního rodu podstatných jmen:

Pole - vzor moře / kuře

Auto - vzor moře / město

Koření - vzor kuře / stavení

Štěně - vzor kuře / moře

Nebe - vzor moře / kuře

Jablko - vzor stavení / město

Kombinování - vzor kuře / stavení

Metodický list:

Strana 2: informace o způsobu určování vzorů podstatných jmen rodu středního

Strana 3 a 4: vzory podstatných jmen rodu středního

Strana 4: řešení cvičení přímo na stránce